

BİRBİRİNDEN "ANLA

Geçtiğimiz günlerde Yapı Kredi İşvereni ardarda iki sirküler yayınladı. Tüm Yapı Kredi şubelerine gönderilen ve tüm Yapı Kredi çalışanlarına yönelik olan bu iki sirküler de birbirinden anlamlıydı. Bu sirküler neleri anlatılıyor, sırasıyla bir bakalım.

1 AĞUSTOS 1988, BİRİNCİ SİRKÜLER:

"Konu: İşletme giderlerinde tasarruf.

Özet: İşletme giderlerinin artış hızı, kârlılığımızda sağlanan artış hızını aşmaktadır. Bu gidişle, bu yıl toplam işletme giderlerinin 150 milyar TL.'yi aşması beklenmektedir. Oysa, bu tolamdan yüzde bir oranında tasarruf yapılması 1,5 milyar ve yüzde iki oranında tasarruf yapılması ise bankamıza 3 milyar TL. tutarında net kâr sağlayacaktır.,"

Görüldüğü gibi işverenin yayınladığı bu sirkülerin ana vurgusu, bankanın daha fazla kâr edebilmesi için bir "tasarruf seferberliği" başlatmaktır. Ancak tasarruf yapılacak kalemler arasında ilk sırada sayılanlar, personel giderleri ile personelin sağlıklı bir ortamda çalışabilmesi için zorunlu olan aydınlatma ısıtma gibi giderlerdir.

Kârlılığı artırmak için personelin çalışma koşulları ile doğrudan ilgili konularda yapılacak bir tasarrufla işe başlanacağını ilân eden sirküler; bir adım daha ileri giderek, tasarruf konusunda üyelerimizi suçlayıcı bir tavır içine girmektedir. Sirkülerde oldukça açık bir biçimde, **"Muhtelif uyarılarımıza rağmen 'bilinçli ve yaygın' bir şekilde tasarrufa önem verilmediği gözlenmektedir"** denmektedir. Sirkülere göre, açılacak kampanya **"hem net kârımızı artıracak, hem de personelimizde tasarruf etme kavramı"**nın yerleşmesini sağlayacaktır.

Görüldüğü gibi işveren, personelin bilinçli bir biçimde savurganlık yaptığını, gereksiz tüketimlerle her yıl işverenin milyarlarca liralık kârını çarçur ettiğini iddia etmektedir. Nitekim bu anlayış, ikinci sirkülerle de açık bir biçimde ifade edilmektedir.

16 AĞUSTOS, İKİNCİ SİRKÜLER:

"Konu: İş veriminin artırılması

Özet: Akılcı tasarrufun önemli bir parçası da kuşkusuz iş verimini artırmaktır. Yaklaşık onbin personelimizin mesai saatleri içinde geçen 1/2 saatlik atıl zamanının, verimli bir şekilde değerlendirilmesinin net kârlılığımıza yıllık katkısı 8,4 milyar TL. dolaylıdır.,"

İşverenlere göre, kârlılığı artırmanın bir yanı sıra işletme giderlerinde alabildiğince tasarruf yapmak ise; diğer ve asıl yanı sıra da personeli daha da çok çalıştırmaktır. İşte yayınlanan ikinci sirküler de işverenin niyetini açıkça yansıtmaktadır.

YAPI VE KREDİ BANKASI A. Ş.

Genel Müdürlüğü

Istanbul, 13.6.1988

BN.19/2

SM.289

BÖLÜM BAŞKANLIKLARI
BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ VE
TÜM ŞUBELERE,

Konu: Başarı primi hakkında.

Bankamız, 1988 yılının ilk yarısında zor koşullara rağmen belirlenen hedeflere çok yakın olumlu sonuçlar almıştır.

Bu olumlu gelişmede kuşkusuz en büyük pay özverili çalışan personelimizindir.

Personeline her zaman en iyiyi layık gören Genel Müdürlüğümüz, zorlaşan hayat şartlarını da dikkate alarak, 30.6.1988 tarihinde Bankada çalışan tüm personele, 200.000,-TL.sının altında olmak koşulu ile, bu yıla mahsus olmak üzere, 1 Temmuz 1988 tarihinde 1 maaş tutarında başarı primi verilmesini kararlaştırmıştır.

YAPI VE KREDİ

Genel Müdürlüğü

GENEL MÜDÜRLÜK BÜLÜM BAŞKANLIĞI
BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ VE TÜM ŞUBELERE

Konu: Genel İşletme Giderlerinde Tasarruf Hakkında.

Genel İşletme Giderlerinde sağlanan artış hızını beklemeye ve işletme giderlerinin kontrol ve ayarlanması, reklam ve ilân, kira, taşıt v.b. giderleri boyutunda genel işletme giderlerinde tasarruf yapılması için bir kampanya başlatılmaktadır.

Yeknesak çalışanlarımızın, genel olarak 1988 yılının ilk yarısında tasarruf yapılabilmesi için bir kampanya başlatılmaktadır. Bu kampanya net kârımızı artıracaktır.

ÖNCE "BAŞARI PRİMİ"

Oysa bugün, sendikamızın yaptığı tüm işyeri toplantılarında, tüm işyeri ziyaretlerinde, üyelerimizin sendikaya her uğrayışlarında, her yazdıkları yazıda dile gelen ilk ve en önemli yakınmalardan biri, işyerlerindeki yüksek çalışma temposu ve geceyarılarına dek uzayan, hafta sonlarına dek taşan fazla mesailerdir. Durum böyle iken, işveren hâlâ, mesai saatleri içinde verimli çalışılmamasından, atıl kapasiteden söz edebilmektedir. İnsanın fiziksel ve ruhsal sağlığını alabildiğine zorlayan bu yoğun çalışma temposu, salt işverenin her yarım saat başına 8,4 milyar lira daha fazla kazanabilmesi için istenmektedir.

Sirkülerin, fazla mesailer konusunda da, bizler açısından oldukça öğretici bir yanı vardır. Sirkülere göre, mesai saatlerindeki her 1/2 saatlik çalışmamızın karşılığı 8,4 milyardır. Bu nedenle, yaptığımız her 1/2 saatlik karşılığı ödenmemiş fazla mesaiyle işverene bunun iki katı tutarında kâr hediye etmekteyiz. İşverenin bunu kendi yazdığı sirkülerde hatırlatması son derece anlamlıdır. Bu durum önümüze, fazla mesailer konusunda daha da duyarlı ve toplu iş sözleşmemizdeki çalışma saatlerine tam olarak uyma görevini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Sirkülerdeki çalışma temposuna ilişkin Üslup, aynı biçimde üyelerimizin kişiliklerine ilişkin olarak da sürdürülmektedir. Üyelerimize iş araçlarını gelişigüzel kullanan, onları bozup kırmağtan zevk alan; mesai saatleri içinde saatler süren özel telefon konuşmalarıyla, özel ziyaretçilerle yapılan uzun sohbetlerle işleri seren "sorumsuz personel"

suçlaması yapılmaktadır. Oysa hepimiz biliyoruz ki, sürat koşusuna dönüşen iş temposu, ne hafta tatili ne de akşam bırakıyor. Fazla çalışmalar üyelerimizin en doğal sosyal etkinliklerini ve kendisine ait olan zamanını çalyor. İşveren, bütün bu koşullara tuz biber eken sirkülerlerle, işyerindeki huzuru bilerek ve isteyerek kendisi bozmaktadır.

İKİ AYDA DEĞİŞEN NE?

Burada hemen akla gelen bir soruyu yeniden sormakta yarar vardır. Çok değil daha iki ay önce, 13 Haziran 1988 tarihinde, "özverili çalıştıkları için" personeline "başarı primi" veren ve bunu bir başka sirkülerle ilan eden

ARDINDA

işverenin bir başarı primini almış ki, bu başarı priminde tasarrufların acil önlemler alınması için bir kampanya başlatılmaktadır.

Yanıtı yolları içinde olan başarı primini almak için bir kampanya başlatılmaktadır. Bu kampanya net kârımızı artıracaktır.

LİDİR!..

MLI" İKİ SİRKÜLER

BANKASI A. Ş.
Genel Müdürlüğü
İstanbul, 16.8.1988
19/11
EM. 484

YAPI ve KREDİ BANKASI A. Ş.
Genel Müdürlüğü

ÖNEMLİDİR

Istanbul, 16.8.1988

GENEL MÜDÜRLÜK
BÖLGE BAŞKANLIKLARINA
BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİNE
ve TÜM ŞUBELERİMİZE

19/11
EM. 484

Konu: İş veriminin artırılması hakkında.
Tarih: 1 Ağustos 1988 tarih ve 633 sayılı sirküler maktup.

İlgili sirküler maktubumuzda "Karlılık İçinde Hesaplı ve Planlı Büyüme" stratejimizin önemli bir parçası olan "Masraflarda akılcı tasarruf sağlama" ilkesine değinmiş ve işletme giderlerinde yapılacak küçük oranlardaki tasarrufların, net kârımızı, nedeni olumlu yönde etkileyeceğini belirtmiştik.

Akılcı tasarrufun önemli bir parçası da kuşkusuz "İş Verimini" arttırmaktır.

İş veriminin karlılığımıza olan endirek katkısını parasal olarak hesapladığımızda; yaklaşık onbin personelimizin mesai saatleri

HAZİRAN 1988:

"BANKAMIZIN ALDIĞI OLUMLU SONUÇLARDA KUŞKUSUZ EN BÜYÜK PAY, ÖZVERİLİ ÇALIŞAN PERSONELİMİZDİR."

1 AĞUSTOS 1988: "DAHA ÇOK KÂR EDEBİLMEK İÇİN SAVURGANLIĞA SON VERMELİSİNİZ."

16 AĞUSTOS 1988: "DAHA ÇOK KÂR EDEBİLMEYİZ İÇİN DAHA ÇOK ÇALIŞMALISINIZ."

AN UYARI

SONRA TEHDİT!..

Sendikamızın iki ay içinde ne değişirden bir "bilinçli ve yaygın bir tasarruf yapılmasına", çalışma sahada verimli kullanılmasına için" karar alınmasına ve "prensiplere uyma hakkında gerekli tedbir anında" gibi gözdağları verilmesine ihtilmiştir?

la suçladığı üyelerimize yüklemek, mümkün olan en az sayıda personelle en yüksek kâr elde etmek için. Ardarda yayınlanan sirkülerle iş temposunu daha da yükseltmek; çalışma koşullarımızı "her ne pahasına olursa olsun daha çok kâr" anlayışıyla yeniden düzenlemek için. Tam da toplu sözleşme öncesinde, işyerlerinde baskı ortamı kurmak; hak tanımaz, tek taraflı ve keyfi bir yönetim anlayışı yerleştirmek için.

Ancak bütün bunlara asıl yanıtı, BANKS içinde bütünleşmiş olan Yapı Kredi emekçileri verecektir. Önümüzde uzanan toplu sözleşme mücadelemiz, üyelerimizin bu birlik ve beraberlik bilincinin ve disiplinli çalışma anlayışının somut ve anlamlı bir ürünü olacaktır.

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ ÖN TASARI FORMU

1 Sendikamızın amaç ve ilkelere ilişkin işyerinde çalışırken, taahhüt, Toplu İş Sözleşmesi'nin uygulanmasında sendikaya adanmış hareket ederek görev yapan en yetkili üyelerimiz işyeri temsilcilerimiz bu görevleri görevi gibi yapabilmeleri için 11. Dönem Toplu İş Sözleşmemizle; sendikal faaliyetleri nedeni ile cezalandırılmaması, hizmet akıllarının fesbedilememesi, yazılı rızaları olmadan tayinlerini yapmaması, başka bir işyerine daimi olarak bir aydan fazla gönderilmemesi hakları getirilmiştir. Sizin getirilen bu haklar yeterli mi? Bu konuda septedğiniz aksaklıklar var mı?

2 Sendikal konularda bilgilendirme ve toplu iş sözleşmesinin tam olarak yerine getirilmesi, bilhassa hak arama mücadelemizin yükselmesi işyeri temsilcilerinin işyerinde toplantı yapmasına ile yakından ilgilidir.

İşyerinde bu tür toplantı yapma hakkı kullanılıyor mu? Tesbit edilen sorunlar ve uygulanmadaki aksaklıklar nelerdir? Bu sorunlar çözümlenmeye çalışıyor ve Sendikaya iletiliyor mu?

ÖNCE SAPTAMA

KORKMAZ'I YİTİRDİK

Sendikamızın Yönetim Kurulu yedek üyesi Sabahattin KORKMAZ yakalandığı amansız hastalıktan kurtulamayacak 17 Ekim 1988 tarihinde aramızdan ayrıldı.

Çalışma yaşamı boyunca sendikal savaşımın içinde etkin olarak yer alan KORKMAZ, 1950 tarihinde Kars Ardahan'da doğdu. 1980 öncesi YKB Yedigöller Şubesi İşyeri Baştemsilciliği ve

DİSK BANKSEN Sendikası Üçüncü Bölge Yönetim Kurulu üyeliği yaptı. BANKS İkinci Genel Kurulu'na delege olarak katılan KORKMAZ, Genel Kurul'da yedek üyeliğe seçildi.

Hastalığının saptanması ardından sendikamızın girişimleri ile İngiltere'de tedavi gören Sabahattin KORKMAZ evli ve bir çocuk babasıydı.

Üçüncü Dönem Toplu Sözleşme hazırlıklarına başlarken çok yoğun çalışmalar sürecinden geçeceğimizi belirtmiştik. Artık bu yoğun çalışmalar giderek bütün işyerlerini sardı. İşyerlerinde belirlenen sorunlar teker teker dile getiriliyor. İşyeri temsilcileri başkanlığında yapılan toplantılarda sorunlar saptanıyor ve yeni dönem toplu sözleşme için istekler ortaya konuyor. Bu konudaki gelişmeleri yeni dergimizde ayrıntılı olarak vereceğiz.

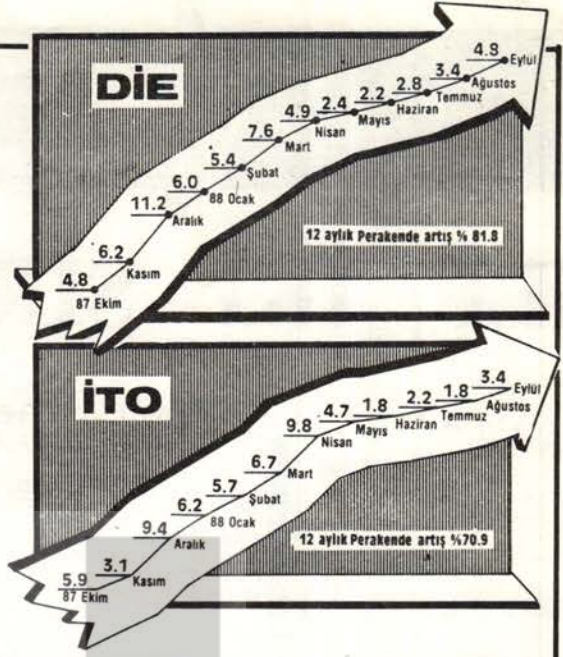

Ülkeler	1995	1999 (Oran)
İspanya	14.5	18.75
İrlanda	12.5	12.75
Türkiye	10.5	16.5
Kolanda	12.2	11.75
İtalya	11.52	12.0
Belçika	11.0	11.25
Fransa	10.75	10.25
İngiltere	9.25	9.75
Danimarka	5.0	9.0
F.Almanya	6.0	8.0
Yunanistan	7.75	8.0
Kanada	7.5	6.75
Portekiz	7.50	7.25
Avustralya	7.25	7.50
Y.Zelanda	7.25	7.5
ABD	5.5	5.5
Finlandiya	5.0	5.25
Avusturya	4.0	4.25
Japonya	2.5	2.75
Norveç	2.25	2.75
İsveç	1.75	2.0
Lüksemburg	1.25	1.25
İsviçre	0.75	0.75
İzlanda	0.75	—

DUR !..

Referandumda aldığı %35'lik oy oranıyla azınlık yönetimi olduğunu bir daha kanıtlamış olan Özal yönetimi, acımasız ekonomi politikasını son günlerde aldığı yeni kararlarla pekiştirdi. Alınan kararlar; çalışanların ve geniş halk kesiminin yoksullaşma sürecini arttıracak, yüzbinlerce esnafa kepenk kapattırarak, ülkenin borçlarını arttıracak ve enflasyonun yükünü halkın sırtına bindirecek yeni süreçlerin başlangıcı...

Yani bu süreç yukarıda verdiğimiz tabloları daha da karartacak; enflasyonu üçlü rakamlara tırmandıracak, gelir dağılımındaki açığı çalışanlardan yana daraltacak ve işsizliği arttıracak...

DAYANIŞMAYA ÇAĞRI

ent: Karel Boeykens
sal Secretary: Heribert Meier

Sirküler No. 66
Genevre, 15 Eylül 1988

Tüm Üye Örgütlere
EURO-FIET Yönetim Kurulu Üyelerine (Bilgi için)

Sevgili Meslektaşlar,

To all affiliated organisations
To members of the EURO-FIET

FIET, Bangladeş'teki Üyelerinden sel felâketzedelerine mali yardım içerikli bir talep almıştır.

Bangladeş ülkesinin üçte ikisi sular altındadır. Milyonlarca insan evsiz kalmış, tüm ekinler mahvolmuştur. Birçok insan ölmüştür; temiz içme suyu bulunamaması ve gıdasızlık nedeniyle milyonlarca insan hastalıklarla karşı karşıyadır. Başkent Dakka'nın % 90'ı sular altındadır; yardım malzemelerinin indirilebileceği uluslararası havaalanı bile günlerdir kapalıdır.

Dear Colleagues,

FIET has received an appeal for assistance for the flood

Two-thirds of the territory people have been made homeless and millions of people are suffering from lack of clean drinking water and the situation is making it impossible for

FIET has made an initial

FIET, sel felâketzedeleri için yardım fonuna hemen ilk katkıda bulunmuştur. Bangladeş Sel Felâketzedeleri Yardım Fonu için örgütünüzün FIET'e başışta bulunmasını rica ediyorum. Alınan her meblağ, selden en çok etkilenenlere insani bir yardım olarak hemen BANGLADEŞ'te transfer edilecektir. Dayanışmanız için teşekkür ederim.

En derin Saygılar.

Geçtiğimiz ay Bangladeş'in büyük bir bölümünü ve ekili alanların tümünü sular altında bırakan bir sel felâketi yaşandı. Yüzbinlerce insanın evsiz kaldığı, yoğun açlık ve hastalığın başgösterdiği ülke, tüm dünyadan gelecek maddî yardımları bekliyor.

FIET'in Bangladeş'teki üyeleri BJSL, BKF ve BIEF sendikaları, FIET'e gönderdikleri mektupla maddî dayanışma talebinde bulundular. Üst örgütümüz FIET'in tüm üye örgütlere gönderdiği çağrı ge-

reği sendikamız BANKS, bu dayanışmaya katılmak üzere bir dayanışma hesabı açtırdı. Sedikamızca başlatılan bu "Dayanışma Kampanyası"na üyelerimizin ivedilikle ve yoğun olarak katılacağını umuyoruz.

BANGLADEŞ HALKIYLA DAYANIŞMA:YAPI VE KREDİ BANKASI PARMAK KAPLI/İSTANBUL ŞUBESİ: 05 50 41 - 8 NO'LU HESAP

"SÖZLEŞMELİ PERSONEL ANAYASA'YA AYKIRI"

Önce kimi kamu kuruluşlarında, sonra da kamu bankalarında çalışanları birer yıllık sözleşmeler ile iş güvencelerinden ve kamu görevlisi haklarından yoksun bırakan Özal yönetiminin bu yasa-dışı tasarrufu Anayasa Mahkemesi Raportörü tarafından Anayasa'ya aykırı bulundu.

Bilindiği gibi son dönemde, özellikle ziraat Bankası'nda onbinlerce çalışan yüksek ücret görünümünde sözleşmeli olmaya zorlanmış, onlarla birer yıllık sözleşme yapılmıştı. Hiçbir sosyal hak ve güvence getirmeyen ve hatta devlet memurluğundan gelen kimi hakları ortadan kaldırılan banka çalışanları zor koşullar içinde bırakılmıştı. Türkiye'nin de taraf olduğu Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (İLO) örgütlenme özgürlüğü hakkındaki sözleşmesine tümüyle aykırı olan bu uygulamanın Anayasa Mahkemesi tarafından durdurulması demokratik örgütler, sendikalar ile çalışanlar tarafından sevinçle karşılanacaktır.

Şimdi binlerce insan gibi bizimde gözümüz Ankara'da...

Yüreğimiz iş güvencesi ve örgütlenme özgürlüğü özlemiyle dolu Ziraat Bankası çalışanlarıyla birlikte çarpıyor...